

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie
Delegatura w Tarnobrzegu

I N F O R M A C J A
O STANIE ŚRODOWISKA
W POWIECIE NIŻAŃSKIM
W 2008 ROKU

Autorzy:

Elżbieta Kalisz

Eugeniusz Radoń

Alina Solarska

Tarnobrzeg, październik 2009 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	str. 3
2. Informacje ogólne	str. 4
3. Monitoring stanu wód powierzchniowych płynących	str. 4
4. Monitoring powietrza atmosferycznego	str. 7
5. Emisja zanieczyszczeń	str. 19
5.1. Emisja zanieczyszczeń do wód powierzchniowych płynących	str. 19
5.2. Emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego	str. 20
6. Pola elektromagnetyczne	str. 22
7. Działania kontrolne przeprowadzone w 2008 i 2009 roku	str. 23
8. Podsumowanie	str. 25
Piśmiennictwo	str. 27

1. Wstęp

Podstawą do sporządzenia opracowania jest pismo Starosty Powiatu Nizańskiego znak: BR.I. 0066-323/09, z dnia 09.09.2009 r., skierowane do Podkarpackiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, w sprawie przekazania informacji o stanie środowiska w powiecie nizańskim w 2008 roku.

Celem opracowania informacji jest przedstawienie stanu środowiska w powiecie nizańskim, w oparciu o dane, pozyskane w ramach realizacji zadań Państwowego Monitoringu Środowiska (*PMS*) w 2008 roku.

W rozdziałach 3, 4 i 6 informacji przedstawiono dane z zakresu badań monitoringowych rzek, powietrza oraz poziomów pól elektromagnetycznych. Rozdział 5 dotyczy emisji zanieczyszczeń do środowiska. Rozdział 7 zawiera informacje nt. przeprowadzonych kontroli w zakładach zlokalizowanych na terenie powiatu nizańskiego. Rozdział 8 stanowi podsumowanie pracy.

Informacja nie zawiera danych monitoringowych w zakresie hałasu komunikacyjnego. W 2008 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie nie prowadził pomiarów hałasu komunikacyjnego w powiecie nizańskim. Pomiary takie wykonano ostatnio w 2005 roku na terenie miasta Niska. Wyniki badań zostały przekazane do Starostwa Powiatowego w Nisku.

2. Informacje ogólne

Powiat nizański położony jest w północnej części województwa podkarpackiego i sąsiaduje z następującymi powiatami tego województwa: stalowowolskim, kolbuszowskim, rzeszowskim, leżajskim. Od strony północnej graniczy z powiatem janowskim, a od strony wschodniej z powiatem biłgorajskim województwa lubelskiego.

Powierzchnia powiatu stanowi 4,4% obszaru województwa podkarpackiego i wynosi 78 558 ha [11].

Powiat nizański zamieszkuje 67 044 mieszkańców. Średnia gęstość zaludnienia wynosi 85 osób na 1 km² [11].

3. Monitoring stanu wód powierzchniowych płynących

Powiat nizański posiada bogatą sieć rzek, kanałów oraz rowów melioracyjnych. Główną rzeką powiatu jest San. Drugą co do wielkości jest rzeka Tanew, mająca ujście do Sanu w m. Ulanów. Do większych rzek, przepływających przez teren powiatu, należą: Rudnia (lewobrzeżny dopływ Sanu), Głęboka (lewobrzeżny dopływ Rudni), Bukowa (prawobrzeżny dopływ Sanu), Gilówka (lewobrzeżny dopływ Bukowej).

Wody powierzchniowe nie stanowią źródeł zabezpieczenia w wodę pitną i do celów gospodarczych. Na terenie powiatu znajduje się jedno ujęcie wody powierzchniowej, które stanowi źródło wody przemysłowej (woda pobierana jest z rzeki Tanew).

Obowiązek badania i oceny stanu wód powierzchniowych w ramach *PMŚ* wynika z art. 155a ust. 2 ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku – Prawo wodne [13], przy czym zgodnie z ust. 3 tego artykułu badania jakości wód powierzchniowych w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych należą do kompetencji wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie prowadzi badania jakości wód powierzchniowych na terenie województwa podkarpackiego, zgodnie z „Programem monitoringu środowiska w województwie podkarpackim”, zatwierdzanym przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

W programie monitoringu środowiska na 2008 roku [1], w sieci monitoringowej rzek województwa podkarpackiego znalazły się dwie główne rzeki z terenu powiatu nizańskiego: San (m. Ulanów) i Tanew (m. Wólka Tanewska). Rzeki te zostały objęte programem badań dla monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Ocena stanu wód tych cieków, na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych [9], jest w trakcie opracowywania. Będzie to pierwsza ocena stanu wód, zgodna z Ramową Dyrektywą Wodną 2000/60/WE [2],

uchwaloną 23 października 2000 roku przez Parlament Europejski i Radę Unii Europejskiej, ustanawiającą ramy wspólnego działania w dziedzinie polityki wodnej.

Fot. 1. Rzeka San w m. Ulanów (źródło: archiwum WIOŚ)

Fot. 2. Rzeka Tanew w m. Wólka Tanewska (źródło: archiwum WIOŚ)

Klasyfikacja stanu wód powierzchniowych (a właściwie stanu jednolitych części wód powierzchniowych) w Polsce, w 2008 roku, jest opracowywana przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej – Ośrodek Monitoringu Jakości Wód w Katowicach. Jej ostateczna, obowiązująca wersja, będzie dostępna prawdopodobnie w styczniu 2010 roku.

Równolegle Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie przygotował **wstępną klasyfikację** stanu i potencjału ekologicznego oraz stanu chemicznego wód z terenu województwa podkarpackiego, w punktach pomiarowo-kontrolnych monitoringu wód powierzchniowych, kontrolowanych w 2008 roku. Ze względu na brak danych do oceny elementów hydromorfologicznych (metodyki oceny stanu i potencjału ekologicznego na podstawie elementów hydromorfologicznych w opracowaniu), **wstępną klasyfikację**

przygotowano z pominięciem tych elementów. Z uwagi na trwające prace nad metodykami dla elementów biologicznych, do wstępnej klasyfikacji stanu ekologicznego wód, badanych w 2008 roku, przyjęto dostępne wyniki badań niektórych elementów biologicznych, tj. fitobentosu dla wybranych punktów pomiarowo-kontrolnych (wskaźnik okrzemkowy IO), makrofitów dla punktów pomiarowo-kontrolnych położonych na rzekach nizinnych (makrofitowy indeks rzeczny MIR) oraz fitoplanktonu w dużych rzekach nizinnych (chlorofil „a”). Wyniki wstępnej klasyfikacji stanu wód w 2008 roku, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska, zostały zamieszczone na stronie internetowej WIOŚ pod adresem: http://www.wios.rzeszow.pl/pl/14,54/2/informacje_o_srodowisku.html

W programie badań rzek z terenu powiatu niżańskiego, objętych monitoringiem diagnostycznym i operacyjnym, uwzględnione zostały również wskaźniki wymagane do oceny eutrofizacji wód rzecznych. Nie wykonywano natomiast badań wymaganych w zakresie oceny przydatności wód do bytowania ryb w warunkach naturalnych.

Zakres oznaczeń wymaganych do oceny stopnia eutrofizacji wód reguluje rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych [4].

W celu oceny eutrofizacji wód w rzekach analizowane są średnie roczne stężenia związków azotu i fosforu oraz chlorofilu „a”, w odniesieniu do wartości granicznych określonych w cytowanym rozporządzeniu.

W tabeli 3.1 zestawione zostały wartości średnioroczne wskaźników przyjętych do oceny poziomu eutrofizacji wód, w punktach pomiarowo-kontrolnych zlokalizowanych na rzekach: San i Tanew.

Tabela 3.1

Poziom eutrofizacji rzek z terenu powiatu niżańskiego w 2008 roku

Lokalizacja punktu pomiarowo-kontrolnego	Wskaźniki eutrofizacji – stężenia średnioroczne				
	azotany (mgNO ₃ /l)	azot azotanowy (mgN-NO ₃ /l)	azot ogólny (mgN/l)	fosfor ogólny (mgP/l)	chlorofil „a” (µg/l)
San, m. Ulanów, km 47,0	5,03	1,137	2,19	0,096	16,45
Tanew, m. Wólka Tanewska, km 0,8	6,11	1,381	2,62	0,144	6,91
Wartości graniczne wskaźników eutrofizacji, powyżej których występuje eutrofizacja [4]	10	2,2	5	0,25	25

Z danych zestawionych w tabeli 3.1 wynika, że w żadnym z badanych przekrojów pomiarowo-kontrolnych nie stwierdzono przekroczenia dopuszczalnych wartości wskaźników charakteryzujących eutrofizację rzek.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych [4],

definiuje pojęcie wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu z działalności rolniczej. Za wody wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych uznaje się wody zanieczyszczone oraz wody zagrożone zanieczyszczeniem, jeśli nie zostaną podjęte działania ograniczające dopływ do tych wód azotanów lub innych związków mogących przekształcić się w azotany.

1. Za wody zagrożone zanieczyszczeniem uznaje się wody podziemne i powierzchniowe, a w szczególności wody służące do pozyskiwania wody do picia, w których zawartość azotanów wynosi 40-50 mg NO₃/l i wykazuje tendencją wzrostową, a także wody powierzchniowe, wody w estuariach oraz morskie wody wewnętrzne i morza terytorialnego, wykazujące tendencję do eutrofizację, którą skutecznie można zwalczać poprzez zmniejszenie dawek dostarczanego azotu.
2. Za wody zanieczyszczone uznaje się wody podziemne i powierzchniowe, a w szczególności wody służące do pozyskiwania wody do picia, w których zawartość azotanów wynosi powyżej 50 mg NO₃/l, a także wody powierzchniowe, wody w estuariach oraz morskie wody wewnętrzne i morza terytorialnego, wykazujące eutrofizację, którą skutecznie można zwalczać przez zmniejszenie dawek dostarczanego azotu.

W 2008 roku, podobnie jak w latach poprzednich, stężenia azotanów w monitorowanych wodach powierzchniowych z terenu powiatu niżańskiego były niskie, nie przekraczały granicznej wartości 40 mg NO₃/l, a więc nie znalazły się w grupie wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych.

4. Monitoring powietrza atmosferycznego

Obowiązek wykonywania pomiarów i oceny jakości powietrza w ramach *PMŚ* wynika z art. 88 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska [12]. Na podstawie art. 89 ust. 1 oraz art. 90 ust. 1 cytowanej ustawy, wojewódzki inspektor ochrony środowiska jest zobowiązany do prowadzenia badań jakości powietrza atmosferycznego i wykonywania rocznych ocen.

Celem funkcjonowania monitoringu jakości powietrza jest uzyskiwanie informacji i danych dotyczących poziomów substancji w otaczającym powietrzu oraz wykonywanie analiz i ocen w zakresie przestrzegania standardów jakości powietrza. Oceny jakości powietrza wykonuje się zgodnie z rozporządzeniem z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu [10].

System monitoringu powietrza w województwie podkarpackim oparty jest na pomiarach stężeń zanieczyszczeń w powietrzu (tzw. imisji) na stacjach pracujących w ramach wojewódzkiej sieci pomiarowej.

Ocena jakości powietrza prowadzona jest w strefach. Województwo podkarpackie podzielone jest na dziewięć stref (rys. 4.1) ze względu na SO₂, NO₂, NO_x, CO, benzen, pył PM10, metale (ołów, arsen, kadm, nikiel) i benzo(a)piren zawarte w pyłe PM10. Strefę stanowi powiat lub kilka powiatów o podobnych: warunkach demograficznych, emisji zanieczyszczeń, jakości powietrza na ich obszarze. Ze względu na ozon strefę stanowi powierzchnia całego województwa. **Powiat nizański włączony został do strefy *tarnobrzESCO-leżajskiej*.**

Rys. 4.1. Podział stref ze względu na SO₂, NO₂, NO_x, CO, benzen, pył PM10, metale i benzo(a)piren

Na obszarze miasta Nisku, monitoring jakości powietrza prowadzony jest na stacji przy ulicy Szklarniowej, nadzorowanej przez WIOŚ w Rzeszowie. Na stacji wykonywane są pomiary stężeń dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, pyłu zawieszzonego PM10, benzo(a)pirenu, arsenu, kadmu, niklu oraz ołowiu.

Wpływ zakładów zlokalizowanych w Nisku, na jakość powietrza w strefie, monitorowany jest na również na stacji zlokalizowanej w Stalowej Woli przy ulicy Niezłomnych, gdzie dokonywane są pomiary stężeń zanieczyszczeń: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu oraz benzenu.

Tabela 4.1

Dopuszczalne poziomy stężenie substancji w powietrzu oraz marginesy tolerancji określone dla 2008 roku

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Wartość marginesu tolerancji w roku 2008 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Dopuszczalny poziom substancji w powietrzu powiększony o margines tolerancji za rok 2008 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Benzen	rok kalendarzowy	5	2	7
Dwutlenek azotu	jedna godzina	200	20	220
	rok kalendarzowy	40	4	44
Dwutlenek siarki	jedna godzina	350	0	350
	24 godziny	125	0	125
	rok kalendarzowy	20	0	20
Ółów	rok kalendarzowy	0,5	0	0,5
Pył zawieszony PM10	24 godziny	50	0	50
	rok kalendarzowy	40	0	40
Tlenek węgla	8 godzin	10 000	0	10 000

Tabela 4.2

Poziomy docelowe dla stężeń niektórych substancji w powietrzu

Substancja	Okres uśredniania wyników pomiarów	Docelowy poziom substancji w powietrzu
Arsen	rok kalendarzowy	6 ng/m^3
Benzo(a)piren	rok kalendarzowy	1 ng/m^3
Kadm	rok kalendarzowy	5 ng/m^3
Nikiel	rok kalendarzowy	20 ng/m^3
Ozon	8-godzin	120 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
	Okres wegetacyjny (IV-31VII)	18000 $\mu\text{g}/\text{m}^3 \text{ h}$

Zestawienie średniorocznych stężeń zanieczyszczeń, uzyskanych w punktach pomiarowych zlokalizowanych w Nisku oraz Stalowej Woli, przedstawiono w tabeli 4.3.

Tabela 4.3

Średnioroczne stężenia zanieczyszczeń powietrza w 2008 roku dla stacji w Nisku i Stalowej Woli

Zanieczyszczenie	WIOŚ-Rzeszów: Nisko ul. Szklarniowa	WSSE-Rzeszów: Stalowa Wola ul. Niezłomnych
Dwutlenek siarki	6,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	3,7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Dwutlenek azotu	16,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	25,0 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Benzen	1,4 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	1,9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Pył zawieszony PM10	44,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	-
Benzo(a)piren	5,4 ng/m^3	-
Arsen	1,3 ng/m^3	-
Kadm	1,2 ng/m^3	-
Nikiel	1,3 ng/m^3	-
Ółów	0,02 $\mu\text{g}/\text{m}^3$	-

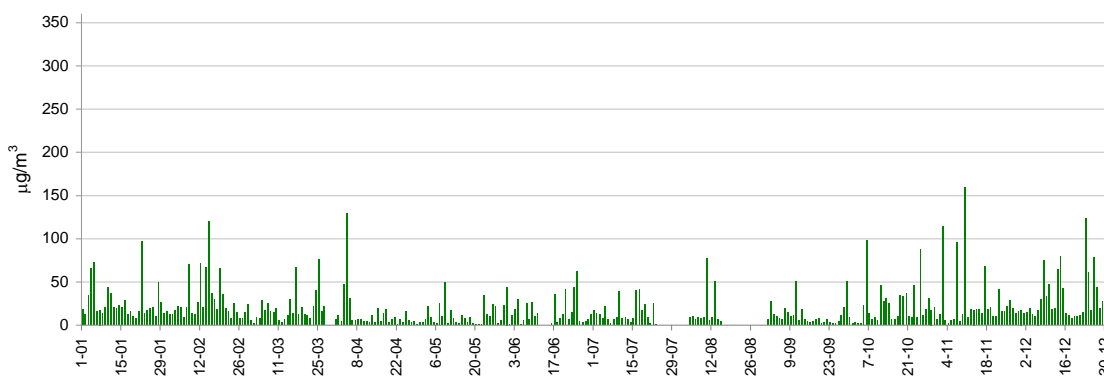
Do oceny stanu zanieczyszczenia powietrza, posłużyły wartości dopuszczalne (tabela 4.1) i poziomy docelowe (tabela 4.2) określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [8].

Dwutlenek siarki

W 2008 roku na obszarze strefy *tarnobrzESCO-leżajskiej* nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm ustalonych dla dwutlenku siarki (SO₂).

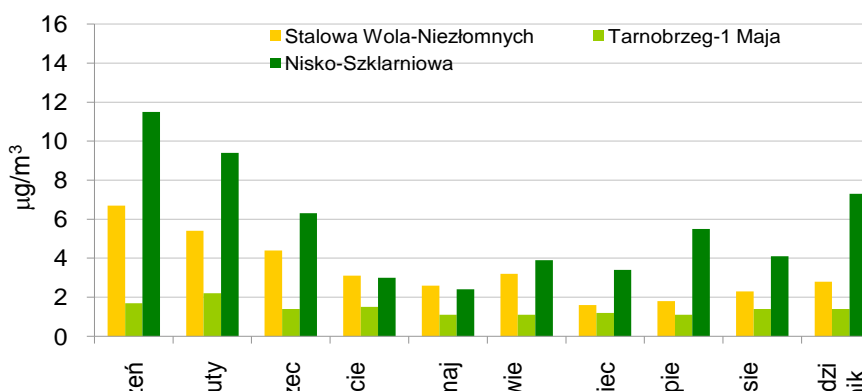
Na stacji pomiarowej w Nisku, zlokalizowanej przy ulicy Szklarniowej, średnioroczne stężenie dwutlenku siarki wyniosło 6,9 µg/m³, co stanowiło 39,5% normy.

Nie odnotowano przekroczeń stężeń 1-godzinnych na stacji automatycznej w Nisku. Najwyższe stężenie jednogodzinne dwutlenku siarki (rys. 4.2), zanotowane w listopadzie, wyniosło 158,9 µg/m³ (45,4% normy).

Rys. 4.2. Maksymalne stężenia jednogodzinne SO₂ z poszczególnych dni pomiarowych, zanotowane w Nisku w 2008 roku

Stężenia dwutlenku siarki zanotowane w sezonie grzewczym były znacznie wyższe niż w okresie letnim. Jest to związane ze wzrostem emisji dwutlenku siarki ze spalania paliw na cele grzewcze w sezonie zimowym.

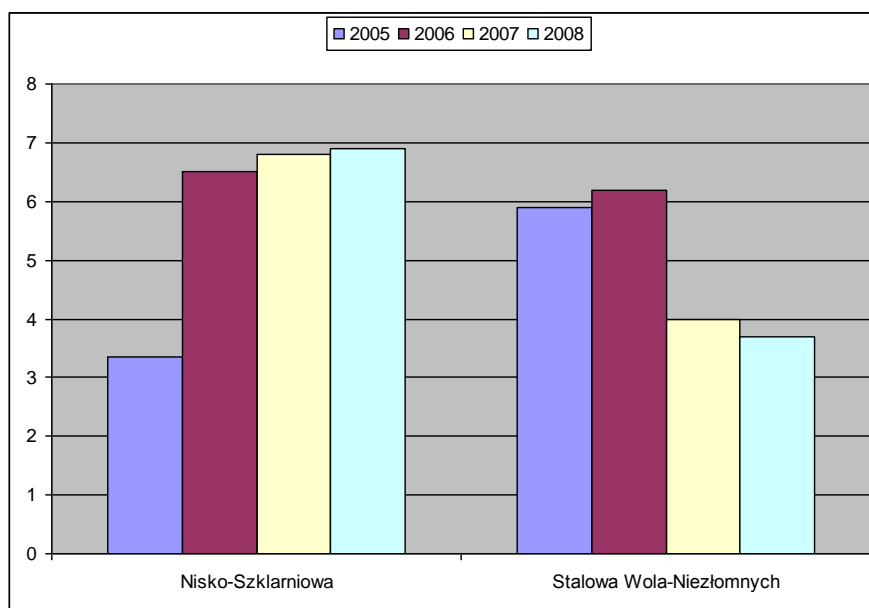

Rys. 4.3. Miesięczne stężenia SO₂ na stacjach pomiarowych, zlokalizowanych w strefie tarnobrzESCO-leżajskiej w 2008 roku

Wysokości stężeń średniomiesięcznych dwutlenku siarki, w 2008 roku, na stanowiskach pomiarowych zlokalizowanych w strefie tarnobrzESCO-leżajskiej przedstawiono na rysunku 4.3.

Badania monitoringowe prowadzone w latach 2005-2008, na obszarze województwa podkarpackiego, wykazują, że stężenia dwutlenku siarki utrzymują się na podobnym, niskim poziomie.

Porównanie wysokości stężeń średniorocznych na stacji w Stalowej Woli i Nisku, w latach 2005-2008, przedstawiono na rys. 4.4.

Rys. 4.4. Porównanie wysokości stężeń średniorocznych dwutlenku siarki w latach 2005-2008

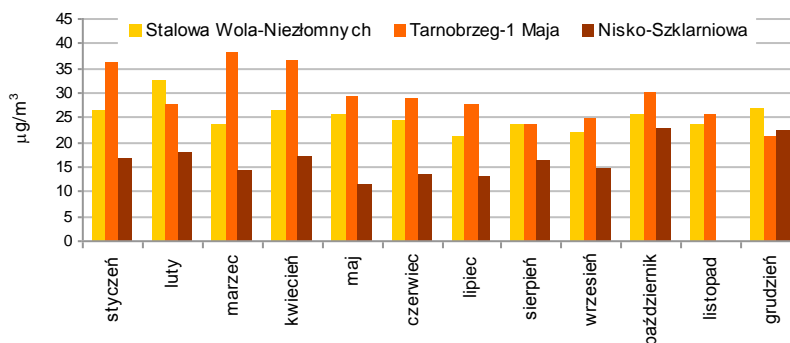
Strefa *tarnobrzESCO-leżajska* (w tym powiat nizański), ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego dwutlenkiem siarki w roku 2008, została zakwalifikowana do klasy A.

Dwutlenek azotu

W 2008 roku na obszarze strefy *tarnobrzESCO-leżajskiej* nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych norm ustalonych dla dwutlenku azotu (NO₂) w powietrzu atmosferycznym.

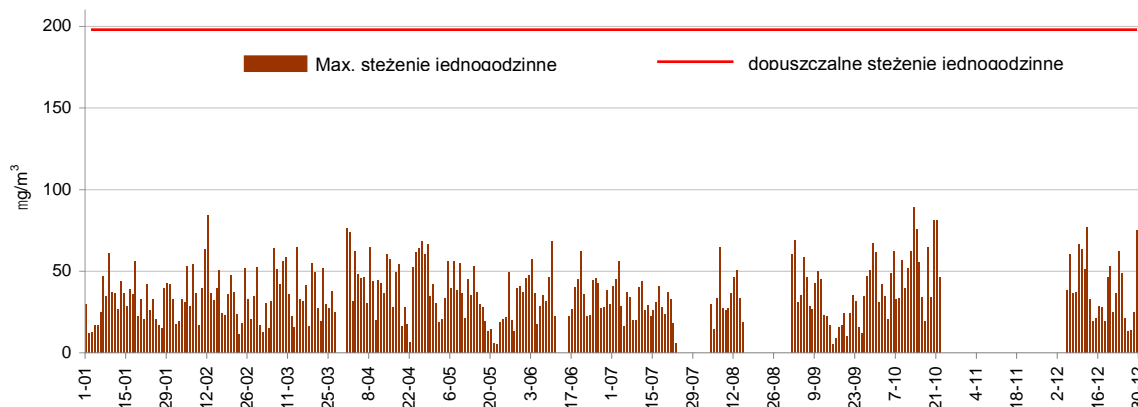
Na stacji zlokalizowanej w Nisku przy ulicy Szklarniowej stężenie średnioroczne dwutlenku azotu osiągnęło wartość 16,1 µg/m³ (40,2% normy ochrony zdrowia, 53,6% normy ochrony roślin).

Znaczny udział w emisji tego zanieczyszczenia stanowi komunikacja, dlatego na stanowiskach pomiarowych nie jest notowana tak duża zmienność wysokości stężeń dwutlenku azotu w zależności od sezonu, jak w przypadku dwutlenku siarki (rys. 4.5).

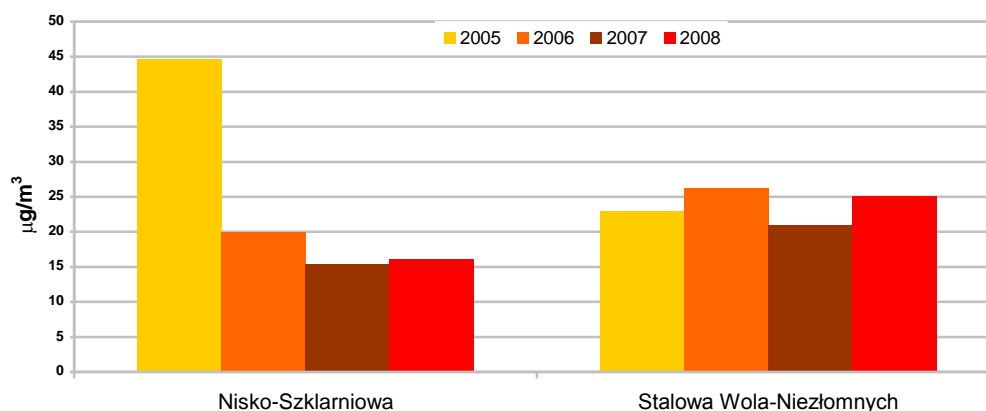
Rys. 4.5. Miesięczne stężenia NO₂ na stacjach pomiarowych, zlokalizowanych w strefie tarnobrzęsko-łężyjskiej

Nie odnotowano przekroczeń stężeń 1-godzinnych na stacji automatycznej w Nisku. Najwyższe stężenia jednogodzinne dwutlenku azotu (rys. 4.6), zanotowane w październiku, wyniosło 89,1 µg/m³ (44,5% normy).

Rys. 4.6. Maksymalne stężenia jednogodzinne NO₂ z poszczególnych dni pomiarowych, zanotowane w Nisku w 2008 roku

Badania monitoringowe prowadzone w latach 2005-2008, na obszarze województwa, wykazują, że stężenia dwutlenku azotu utrzymują się na podobnym poziomie. Porównanie wysokości stężeń średniorocznych na stacji w Stalowej Woli i Nisku w latach 2005-2008 przedstawiono na rysunku 4.7.

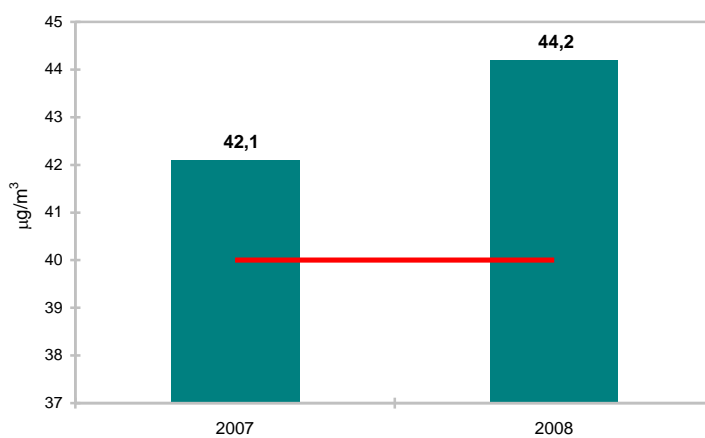
Rys. 4.7. Porównanie wysokości stężeń średniorocznych dwutlenku azotu w latach 2005-2008

Strefa *tarnobrzieszko-leżajska* (w tym powiat nizański), ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego dwutlenkiem azotu w kryterium ochrony zdrowia za rok 2008, została zakwalifikowana do klasy A.

Pył zawieszony

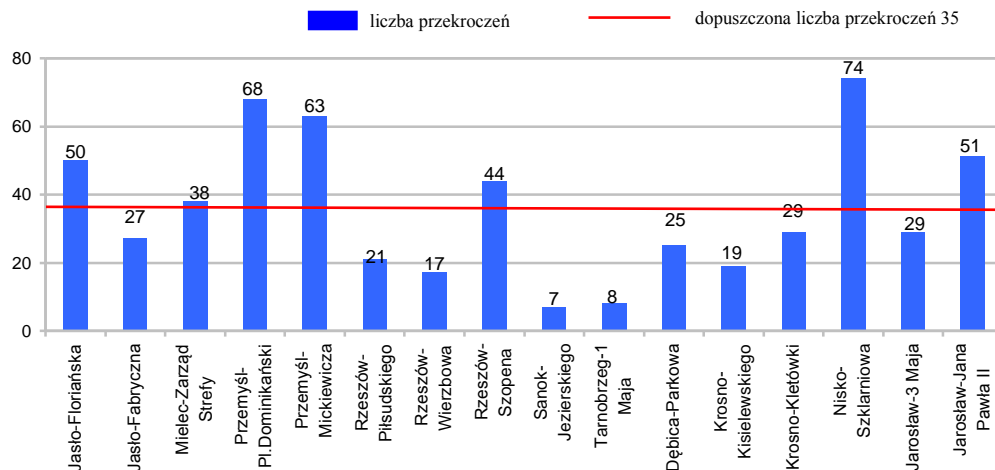
W 2008 roku na obszarze strefy *tarnobrzieszko-leżajskiej*, do której włączony jest powiat nizański, przekroczenia standardów imisyjnych, określonych dla pyłu PM10, stwierdzono na stacji pomiarowej w Nisku.

Już w 2007 roku stwierdzono przekroczenie standardów imisyjnych w zakresie pyłu PM10 w Nisku. Z uwagi na fakt, że w roku 2007 na stacji zlokalizowanej przy ulicy Szklarniowej przeprowadzono pierwszą pełną, roczną serię pomiarową stężeń pyłu PM10, strefę *tarnobrzieszko-leżajską* zaliczono do klasy A z zaznaczeniem, że o zakwalifikowaniu strefy *tarnobrzieszko-leżajskiej* do klasy C zadecydują wyniki pomiarów wykonanych w 2008 roku. Kontynuacja badań w roku 2008 potwierdziła przekroczenie standardów imisyjnych w zakresie pyłu PM10 w Nisku. Na stanowisku pomiarowym przy ulicy Szklarniowej stężenie średnioroczne PM10 wyniosło 44,2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i stanowiło 110,5% normy (rys. 4.8). Stężenia 24-godzinne przekroczyły wartość 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ w siedemdziesięciu czterech dobach pomiarowych (rys. 4.9). Najwyższe stężenie średniodobowe wyniosło 216 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i stanowiło 432% normy.

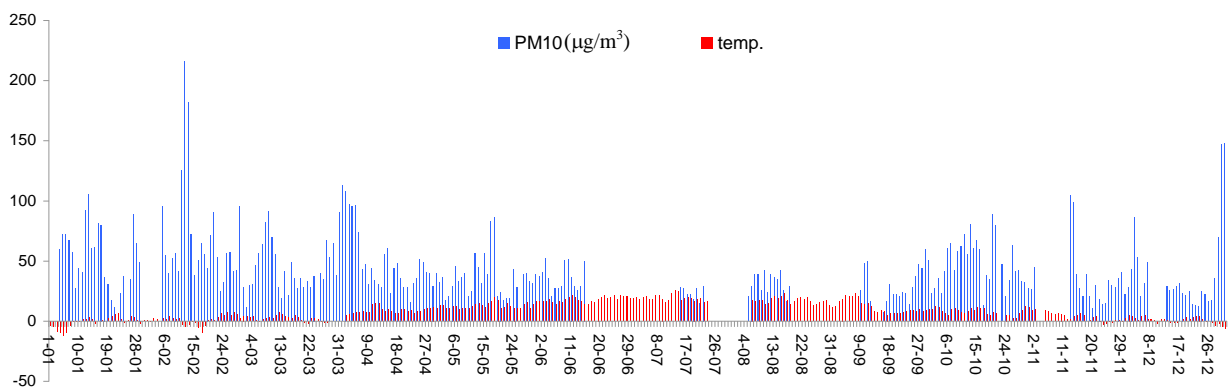

Rys. 4.8. Stężenia średnioroczne PM10 w Nisku

Na zanieczyszczenie powietrza pyłem PM10 wpływa znacznie energetyczne spalanie paliw. Wyniki stężeń notowane w sezonie grzewczym są znacznie wyższe niż w okresie ciepłym. Przypadki stężeń średniodobowych powyżej 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ notowane były głównie w sezonie grzewczym (rys.4.10).

Rys. 4.9. Liczba przekroczeń średniodobowego poziomu dopuszczalnego pyłu PM10, zanotowanych na stanowiskach pomiarowych w 2008 roku

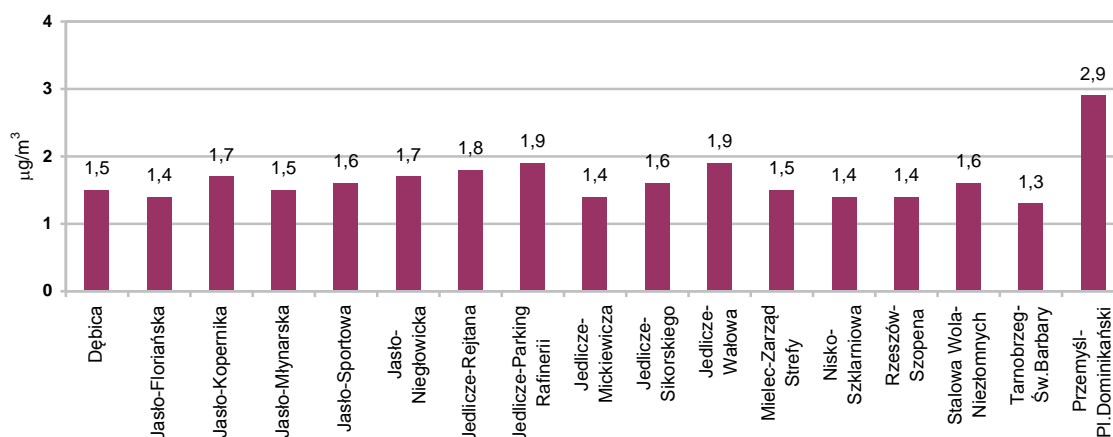

Rys. 4.10. Zmienność dobowych stężeń pyłu zawieszonego PM10 i dobowej temperatury powietrza na stacji Nisko - Szklarniowa w 2008 roku

Strefa *tarnobrzęsko-leżajska* (w tym powiat nizański), ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego pyłem PM10 za rok 2008, została zakwalifikowana do klasy C.

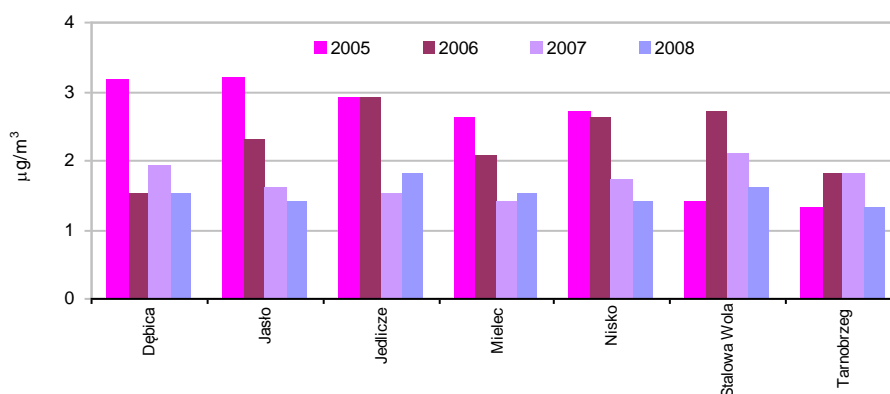
Benzen

Na terenie powiatu nizańskiego w ciągu roku wykonano dziewiętnaście dwutygodniowych serii pomiarowych, rozłożonych tak, aby uzyskać wyniki z sezonu letniego i grzewczego. Stężenie średnioroczne benzenu uzyskane w 2008 roku na tej stacji wyniosło $1,4 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i stanowiło około 28% normy (rys. 4.11).

Rys. 4.11. Średnioroczne stężenia benzenu na stanowiskach pomiarowych w 2008 roku

Porównując wyniki pomiarów z lat 2005-2008 zauważyć można, że w 2008 roku, na stanowisku pomiarowym w Nisku, stężenie benzenu w powietrzu atmosferycznym ma tendencję zniżkową (rys. 4.12).

Rys. 4.12. Porównanie wysokości stężeń średniorocznych benzenu w latach 2005-2008

Na podstawie dostępnych danych: wyników pomiarów, informacji o emisji tego zanieczyszczenia w poszczególnych strefach oraz wykorzystując dane pomiarowe z poprzednich lat, dokonano klasyfikacji strefy ze względu na zanieczyszczenie powietrza atmosferycznego benzenem w kryterium ochrony zdrowia za rok 2008. Strefa *tarnobrzieszko-leżajska* zaliczona została do klasy A.

Metale i benzo(a)piren

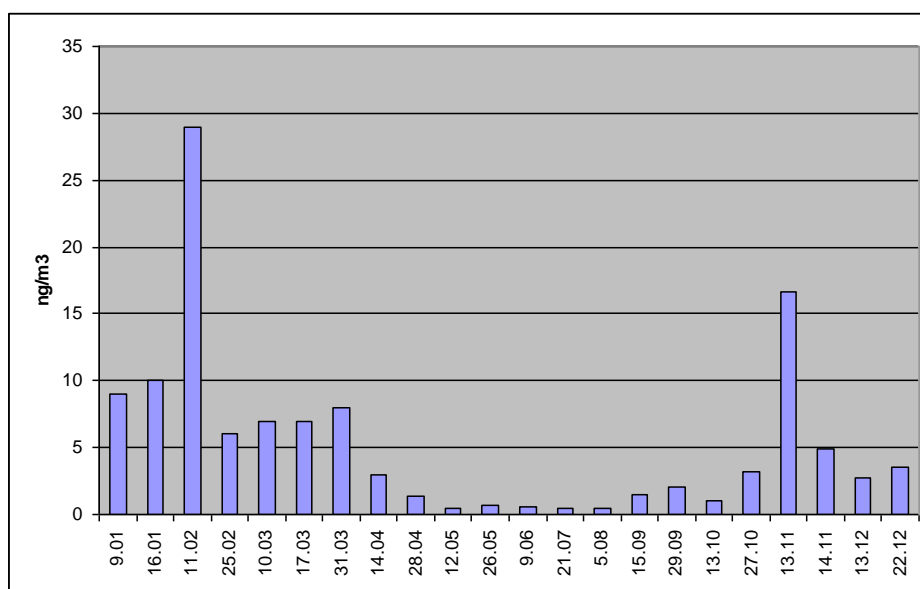
Na obszarze strefy *tarnobrzieszko-leżajskiej* pomiary arsenu, kadmu, niklu, ołowiu i benzo(a)pirenu w pyłe PM10 prowadzone były w Nisku na stacji zlokalizowanej przy ulicy Szklarniowej.

Z badań prowadzonych w wojewódzkiej sieci monitoringu jakości powietrza wynika, że stężenia metali na całym obszarze województwa podkarpackiego, w tym, i w strefie *tarnobrzieszko-leżajskiej*, utrzymywały się w 2008 roku na niskim poziomie. Nie odnotowano

przekroczeń, ustalonych dla arsenu, kadm i niklu poziomów docelowych, ani poziomu dopuszczalnego w przypadku ołowiu.

Na wszystkich stanowiskach pomiarowych, w tym i na stanowisku w Nisku, stwierdzono natomiast przekroczenie poziomu docelowego, ustalonego dla benzo(a)pirenu.

Stężenia średniotygodniowe benzo(a)pirenu uzyskane w 2008 roku na stacji pomiarowej w Nisku (rys. 4.13) kształtowały się na poziomie 0,44-29 ng/m³. Benzo(a)piren emitowany jest w znacznych ilościach do powietrza w wyniku spalania paliw stałych na cele grzewcze. Na wszystkich stanowiskach pomiarowych w województwie podkarpackim stężenia benzo(a)pirenu osiągały bardzo wysokie wartości w sezonie grzewczym, wielokrotnie przekraczające wartość 1 ng/m³. W sezonie letnim stężenia benzo(a)pirenu oscylowały blisko wartości docelowej.

Rys. 4.13. Porównanie wysokości stężeń średniotygodniowe benzenu w Nisku za rok 2008

W ocenie jakości powietrza w województwie podkarpackim za rok 2008, ze względu na zanieczyszczenie benzo(a)piranem, strefa *tarnobrzieszko-leżajska* zaliczona została do klasy C, a ze względu na zanieczyszczenie metalami (arsen, kadm, nikiel, ołów) – do klasy A.

Ocena strefy tarnobrzieszko-leżajskiej za rok 2008

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska [12] i odpowiednimi rozporządzeniami Ministra Środowiska, opracowana została kolejna, siódma roczna ocena jakości powietrza w strefach na terenie województwa podkarpackiego za rok 2008.

Szczegółowe zasady i kryteria oceny zawarte zostały w opracowaniu WIOŚ Rzeszów „Ocena roczna jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport 2008 rok” [3]. Opracowanie to jest dostępne na stronie internetowej WIOŚ pod adresem: www.wios.rzeszow.pl

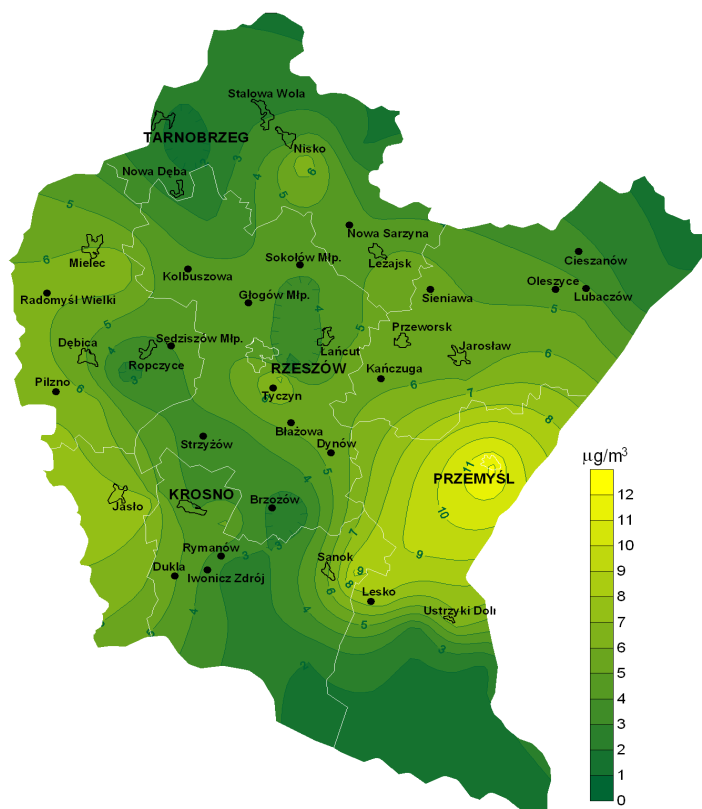
W ocenie rocznej za 2008 rok, strefa *tarnobrzESCO-leżajska* (w strefie tej znajduje się powiat niżański) uzyskała klasę A dla dwutlenku siarki, tlenków azotu, benzenu, metali i tlenku węgla, co oznacza, że stężenia żadnej z tych substancji nie przekroczyły ustalonych dla nich standardów imisyjnych.

Badania powietrza atmosferycznego prowadzone w 2008 roku, oraz analiza wyników pomiarów w ocenie rocznej za 2008 rok dowiodły, że coraz większy problem w województwie podkarpackim stanowi zanieczyszczenie powietrza pyłem zawieszonym PM10 i benzo(a)piranem, mierzonymi w kryterium ochrony zdrowia. Przekroczenia standardów imisyjnych określonych dla PM10 i wartości docelowej ustalonej dla benzo(a)pirenu były podstawą do zakwalifikowania strefy *tarnobrzESCO-leżajska* do klasy C.

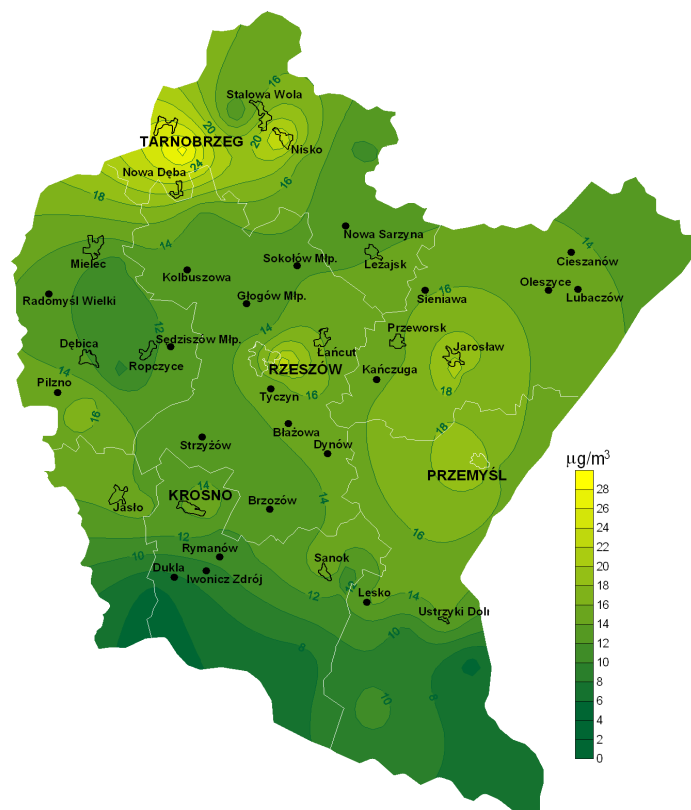
Działania wynikające z tej klasyfikacji, to:

- obowiązek opracowania dla strefy *tarnobrzESCO-leżajska* naprawczego Programu Ochrony Powietrza w zakresie PM10 i benzo(a)pirenu,
- monitorowanie, w kolejnych latach przez WIOŚ w Rzeszowie stopnia zanieczyszczenia powietrza na obszarach objętych naprawczymi Programami Ochrony Powietrza, w aspekcie efektów przeprowadzanych inwestycji na rzecz poprawy jakości powietrza.

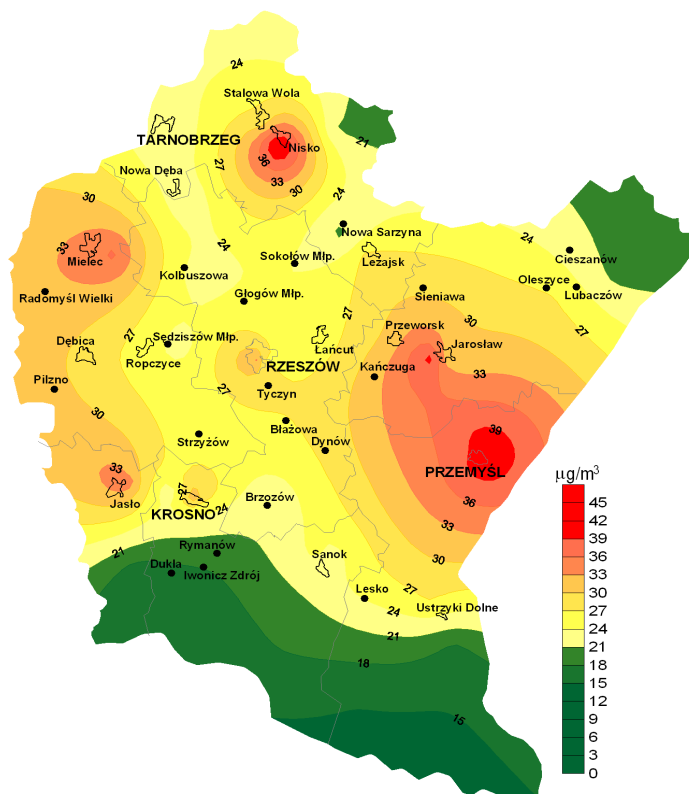
Rozkład stężeń dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, pyłu PM10 oraz benzenu na obszarze województwa przedstawiono na mapkach poniżej (rys. 4.14-4.17).

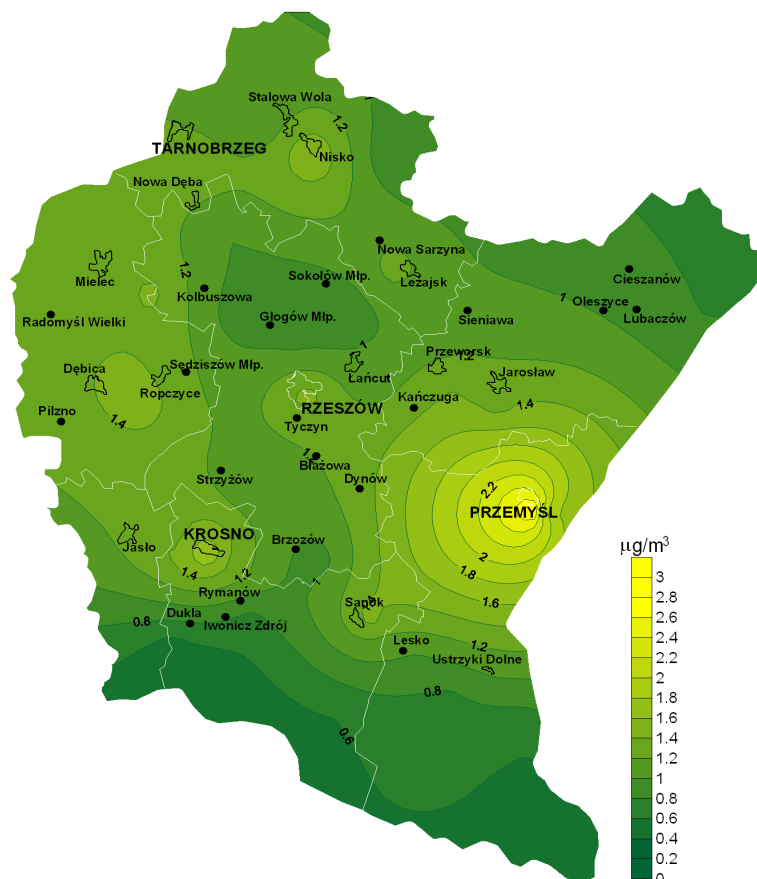
Rys. 4.14. Rozkład stężeń średniorocznych dwutlenku siarki w województwie podkarpackim w 2008 roku

Rys. 4.15. Rozkład stężeń średniorocznych dwutlenku azotu w województwie podkarpackim w 2008 roku

Rys. 4.16. Rozkład stężeń średniorocznych pyłu PM10 w województwie podkarpackim w 2008 roku

Rys. 4.17. Rozkład stężeń średniorocznych benzenu w województwie podkarpackim w 2008 roku

5. Emisja zanieczyszczeń

Informacja o presjach na poszczególne elementy środowiska jest podstawą do efektywnej realizacji zadań państwowego monitoringu środowiska, zarówno na poziomie krajowym jak i wojewódzkim, i powiatowym. Mając na uwadze konieczność zasilania systemu *PMŚ* informacjami o presjach, na podstawie art. 26 ust.1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska [12], włącza się do zasobów informacyjnych *PMŚ* dane o rodzajach i ilości substancji lub energii wprowadzanych do środowiska; w tym do wód i powietrza.

5.1. Emisja zanieczyszczeń do wód powierzchniowych płynących

Głównym czynnikiem zanieczyszczającym wody powierzchniowe są ścieki przemysłowe i komunalne. Degradację wód rzecznych powodują również zanieczyszczenia obszarowe w postaci spływów powierzchniowych z terenu zlewni. Dużym obciążeniem, szczególnie dla małych cieków, są ścieki nieoczyszczane, odprowadzane z budynków mieszkalnych i gospodarstw domowych za pośrednictwem własnych systemów

kanalizacyjnych, a także ścieki z szamb wywożone i zrzucane w miejsca przypadkowe (często do rzek lub w ich pobliżu).

Na terenie powiatu nizańskiego przemysł skupiony jest głównie w mieście Nisku i tu znajdują się najważniejsze źródła emisji zanieczyszczeń. Ścieki z zakładów przemysłowych zlokalizowanych na terenie miasta oraz z Jednostki Wojskowej odprowadzane są do oczyszczalni Miejskiego Zakładu Komunalnego, gdzie podlegają oczyszczeniu i następnie poprzez system sieci kanalizacyjnej kierowane są do rzeki San.

MZK w Nisku stanowi największe źródło emisji ścieków na terenie powiatu. Wysoka emisja ścieków ma również miejsce w przypadku gminnych oczyszczalni ścieków, obsługiwanych przez zakłady gospodarki komunalnej w Rudniku n/Sanem, Ulanowie, Harasiukach, Jarocinie i Jeżowem.

Wymienione zakłady gospodarki komunalnej, w 2008 roku, wprowadziły do środowiska wodnego łącznie 1 494 tys. m³ ścieków oczyszczonych biologicznie. Ścieki te, w zakresie podstawowych parametrów (pięciodobowe biochemiczne zapotrzebowania tlenu (*BZT₅*), chemiczne zapotrzebowanie tlenu (*ChZT-Cr*), zawiesiny ogólne), obciążyły rzeki (San, Rudnia, Tanew, Gilówka, Jeżówka (Głęboka) - poprzez rów melioracyjny) następującymi ładunkami zanieczyszczeń*:

- *BZT₅* – 25,73 Mg/rok,
- *ChZT-Cr* – 54,84 Mg/rok,
- zawiesiny ogólne – 21,72 Mg/rok.

* Bilans ilości i jakości ścieków w 2008 roku sporządzono na podstawie danych zgromadzonych w wojewódzkiej bazie danych o korzystaniu ze środowiska Systemu Informacyjnego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet”. W bilansie zostały uwzględnione zakłady, które odprowadzają ścieki w ilości ≥ 20 tys. m³/rok.

5.2. Emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego

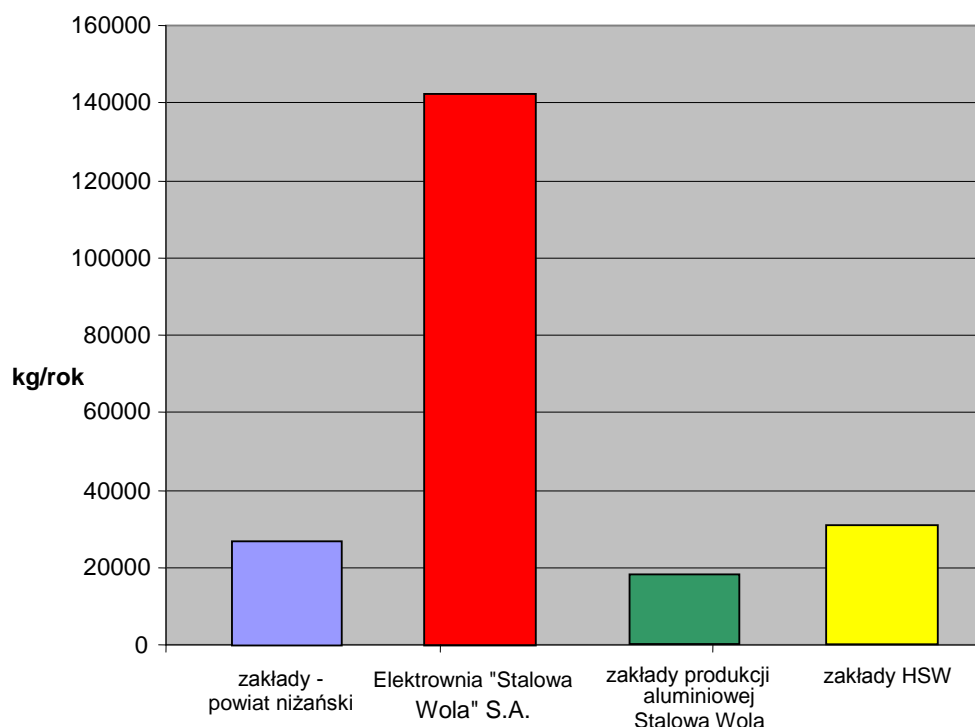
Zanieczyszczenie powietrza jest istotnym czynnikiem brany pod uwagę w analizie wielu zagadnień problemowych w ochronie środowiska. Stopień zanieczyszczenia powietrza związany jest głównie z wielkością wprowadzanych do atmosfery strumieni zanieczyszczeń (emisji), powstających w wyniku działalności gospodarczej człowieka.

Na jakość powietrza atmosferycznego w województwie podkarpackim, w zakresie wskaźników normowanych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu [8], w przeważającej części wpływa emisja pyłów i gazów pochodząca z energetycznego spalania paliw, zarówno z dużych elektrowni i elektrociepłowni jak i z kotłowni miejskich, zakładowych, osiedlowych oraz indywidualnych palenisk domowych.

Stopień czystości powietrza na terenie powiatu nizańskiego związany jest z funkcjonowaniem na tym terenie m.in. przemysłu metalurgicznego i ceramicznego (cegielnie), jak również z bliskim sąsiedztwem powiatu stalowowolskiego. Znaczenie ma też emisja ze środków transportu – głównie drogowego.

Roczną emisję zanieczyszczeń za rok 2008, z uwzględnieniem zakładów o największej emisji na terenie powiatu nizańskiego oraz powiatu stalowowolskiego, przedstawiono w tabeli 5.1. Tabelę sporządzono na podstawie danych zgromadzonych w wojewódzkiej bazie danych o korzystaniu ze środowiska Systemu Informacyjnego Inspekcji Ochrony Środowiska „Ekoinfonet”.

Stosunek emisji zanieczyszczeń pyłowych z głównych źródeł miejscowych, z podziałem na typy produkcji, przedstawia rysunek 5.1.

Rys. 5.1. Emisja pyłów z zakładów istotnie wpływających na jakość powietrza w powiecie nizańskim

Tabela 5.1

Roczna emisja zanieczyszczeń do powietrza z punktowych źródeł w 2008 roku

Lp.	Nazwa zakładu	Zanieczyszczenie				
		w kg/rok				w Mg/rok
		SO ₂	NO _x	CO	Pył	CO ₂
1.	PCB „CERAMIKA HARASIUKI” Sp. z o.o.	79628	25600	315254	53644	27000
2.	Toora Poland S.A. - Nisko	519	2390	12009	747	-
4.	Elektrownia „Stalowa Wola” S.A.	6138460	2416879	185701	142524	1213293
5.	UNIWHEELS Production Poland Sp. z o.o.	846	3562	9036	1544	6221,9
6.	ALUTEC Sp. z o.o.	-	471,3	970,9	8823	86,9

Lp.	Nazwa zakładu	Zanieczyszczenie				
		w kg/rok				w Mg/rok
		SO ₂	NO _x	CO	Pył	CO ₂
7.	HSW S.A.	8,0	1099	11784,8	4328	284,9
8.	ATS Stahlschmidt & Maiworm Sp. z o.o.	362,3	11 595,5	3 261	7826	17791,8
9.	HSW Huta Stali Jakościowych S.A.	15573,3	48 186,9	455569,1	14074,2	71094,2
EMISJA ŁĄCZNIE		6235396,6	2509783,7	993585,8	233510,2	1335772,7

Objaśnienia: SO₂ – dwutlenek siarki, NO_x – tlenki azotu, CO – tlenek węgla, CO₂ – dwutlenek węgla

6. Pola elektromagnetyczne

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dokonuje się w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, zgodnie z art. 123 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska [12].

W rozumieniu ustawy pola elektromagnetyczne są to pola elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach z zakresu od 0 Hz do 300 GHz, stanowiące promieniowanie elektromagnetyczne niejonizujące.

Podstawowym założeniem do wykonywania obserwacji stanu poziomów sztucznie wytworzonych pól elektromagnetycznych w środowisku, jest ochrona ludności przed wzrostem poziomów pól elektromagnetycznych ponad wartości dopuszczalne, określone dla terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową i miejsc dostępnych dla ludności w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów [5].

Prowadzenie pomiarów monitoringowych, w celu przeprowadzenia oceny poziomów pól elektromagnetycznych, jest zadaniem wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Zakres i sposób prowadzenia tych badań określa rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku [7].

W 2008 roku, do badań poziomów pól elektromagnetycznych, na obszarze województwa podkarpackiego, wytypowano 65 obszarów, na których w miejscach dostępnych dla ludności zlokalizowano po jednym punkcie pomiarowym. Na terenie powiatu niżańskiego pomiary prowadzone były w jednym punkcie, w miejscowości Harasiuki, gdzie średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego wyniosła 0,34 [V/m].

Na podstawie wyników przeprowadzonych badań nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych na wyznaczonych obszarach województwa. Najwyższą wartość składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego

zarejestrowano w mieście Rzeszowie na osiedlu Śródmieście i wyniosła ona 0,73 V/m, przy wartości dopuszczalnej 7 V/m. Średnie wartości składowej elektrycznej pola elektromagnetycznego w poszczególnych kategoriach obszarów województwa w 2008 roku wyniosły odpowiednio:

- dla centralnych dzielnic lub osiedli miast o liczbie mieszkańców większej od 50 tys. – 0,272 V/m,
- dla pozostałych miast – 0,206 V/m,
- dla obszarów wiejskich – 0,122 V/m.

7. Działania kontrolne przeprowadzone w 2008 i 2009 roku

Ewidencja Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Rzeszowie obejmowała na koniec 2008 roku 105 podmiotów zlokalizowanych na terenie powiatu nizańskiego.

W powiecie nizańskim nie zostały zlokalizowane zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, znajdują się tu natomiast dwie instalacje, posiadające pozwolenie zintegrowane, tj. składowisko odpadów w Sigielkach przyjmujące ponad 10 ton odpadów na dobę oraz instalacja do produkcji wyrobów ceramicznych za pomocą wypalania o zdolności produkcyjnej ponad 75 t/d, eksploatowana przez PCB „CERAMIKA HARASIUKI” w Harasiukach. Obydwie instalacje skontrolowano pod kątem dotrzymania warunków pozwolenia zintegrowanego.

Aktualnie eksploatowane są dwa składowiska odpadów komunalnych – w Sigielkach (Krzyszów) oraz w Jarocinie. Na terenie powiatu znajduje się ponadto pięć nieczynnych składowisk tego typu w: Ulanowie, Harasiukach, Nisku, Jeżowem i Rudniku. Nie zlokalizowano tu natomiast składowisk odpadów przemysłowych.

Oczyszczanie ścieków komunalnych na terenie powiatu realizowane jest w siedmiu oczyszczalniach zlokalizowanych w: Nisku, Ulanowie, Rudniku, Jarocinie, Jeżowem, Krzeszowie oraz Harasiukach. W 2008 roku kontroli poddano oczyszczalnie w Nisku i w Ulanowie.

W roku 2008, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie – Delegatura w Tarnobrzegu przeprowadził łącznie 15 kontroli w jednostkach z terenu powiatu nizańskiego, z czego 10 kontroli było kontrolami planowymi, zaś 5 pozaplanowymi, w tym 3 interwencyjnymi.

W ramach działań pokontrolnych wydano 9 zarządzeń pokontrolnych, w których zobowiązano przedsiębiorców do usunięcia stwierdzonych naruszeń. Ponadto 13 razy występowano do organów samorządowych i rządowych, w tym:

- do Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego – 1 raz;
- do Marszałka Województwa Podkarpackiego, bądź Urzędu Marszałkowskiego – 6 razy;
- do Starosty Nizańskiego – 4 razy;
- do burmistrza lub wójta – 2 razy;
- do Inspektora Nadzoru Budowlanego w Nisku – 1 raz.

W związku ze stwierdzonymi naruszeniami nałożono 3 grzywny w formie mandatu karnego na łączną kwotę 600,00 zł.

Ponadto wydano 3 decyzje, wymierzające kary, za przekroczenia w odprowadzanych do środowiska w 2007 roku ściekach oczyszczonych, dla następujących podmiotów:

- Zakładu Gospodarki Komunalnej w Krzeszowie na kwotę 2 431 zł;
- PCB „CERAMIKA HARASIUKI” w Harasiukach na kwotę 7 302 zł;
- Zakładu Usług Komunalnych w Ulanowie na kwotę 8 272 zł.

W okresie I, II, i III kwartału 2009 roku, inspektorzy WIOŚ w Rzeszowie – Delegatura w Tarnobrzegu przeprowadzili na terenie powiatu 10 kontroli, w tym dwie kontrole dotyczyły dotrzymania wymagań przez oczyszczalnie ścieków, jedna – składowiska odpadów komunalnych.

Skontrolowano oczyszczalnie ścieków komunalnych w Harasiukach oraz w Rudniku n/Sanem. Stwierdzone nieprawidłowości, poza przekroczeniami dopuszczalnych wskaźników w odprowadzanych ściekach, dotyczyły głównie złego stanu technicznego urządzeń oczyszczających oraz poboru prób do analiz ścieków oczyszczonych przez nie uprawnione jednostki, a ponadto nieprzesyłanie wyników do wioś i starosty, nieprzesyłanie zbiorczych zestawień danych o odpadach i niekompletna ewidencja odpadów, jak również brak kart charakterystyki odpadów kierowanych na składowisko.

Na podstawie wyników kontroli lub przesyłanych wyników badań samokontrolnych, w 2009 roku, wymierzono kary za niedotrzymywanie wskaźników w odprowadzanych do środowiska ściekach oczyszczonych, dla:

- Zakładu Usług Komunalnych w Ulanowie na kwotę 17 873 zł (karę odroczone do 30 czerwca 2010 r.), za ścieki odprowadzane w 2008 roku;
- Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Rudniku n/Sanem na kwotę 54 645 zł, za ścieki odprowadzane w 2007 roku (w trakcie przygotowania jest dokumentacja do wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji wymierzającej karę za ścieki niespełniające wymagań, odprowadzone do środowiska w 2008 roku).

Przeprowadzona w 2009 roku kontrola składowiska odpadów, eksploatowanego przez Gminny Zakład Komunalny w Jarocinie, wykazała nieprawidłowości w zakresie niedotrzymywania obowiązków określonych rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy

z dnia 7 września 2005 roku w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu [6] – zarządzający składowiskiem nie prowadził badań odpadów, określających ich wymywalność, nie dokonywał również poboru i przechowywania próbek odpadów, dla których wymagane jest przeprowadzenie badań. Ponadto eksploatacja składowiska odbywała się niezgodnie z warunkami określonymi w posiadanych decyzjach. Inne nieprawidłowości dotyczyły nieprzesyłania wyników z monitorowania składowiska odpadów Podkarpackiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska oraz nieprawidłowego wypełnienia zbiorczego zestawienia danych o rodzajach i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Skutkiem stwierdzonych nieprawidłowości, w toku kontroli oczyszczalni ścieków oraz składowiska odpadów, było wydanie 3 zarządzeń pokontrolnych, zobowiązujących do usunięcia naruszeń. Ponadto 2 razy występowano do organów wydających decyzje w zakresie ochrony środowiska, z informacją o niedotrzymywaniu warunków w nich określonych oraz 1 raz – do marszałka województwa w sprawie zbiorczego zestawienia o odpadach. W jednym przypadku zastosowano sankcję karną – grzywnę w postaci mandatu karnego w wysokości 200 zł, zaś w pozostałych udzielono pouczenia.

W 2008 i 2009 roku, wioś nie nadzorował prac rekultywacyjnych na zamkniętych składowiskach odpadów.

8. Podsumowanie

Przedmiotem opracowania jest syntetyczna informacja o stanie środowiska w powiecie nizańskim w 2008 roku, w zakresie jakości wód powierzchniowych płynących i powietrza atmosferycznego, emisji zanieczyszczeń do środowiska oraz poziomów pól elektromagnetycznych, a także omówienie działań kontrolnych przeprowadzonych w 2008 i 2009 roku przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

Wyniki przeprowadzonych pomiarów i analiz monitorowanych elementów środowiska oraz działań kontrolnych są następujące:

- główne rzeki powiatu nizańskiego: San i Tanew nie wykazują eutrofizacji, i nie są wrażliwe na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych,
- ocena wód rzecznych, zgodna z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych [9], będzie przeprowadzona przez wykonawcę zewnętrznego w terminie późniejszym,
- ocena jakości powietrza na obszarze województwa podkarpackiego prowadzona jest w dziewięciu strefach. Powiat nizański włączony został do strefy *tarnobrzESCO-*

leżajskiej. W ocenie rocznej za 2008 rok, strefa ta uzyskała klasę A dla dwutlenku siarki, tlenków azotu, benzenu, metali i tlenku węgla, co oznacza, że stężenia żadnej z tych substancji nie przekroczyły ustalonych dla nich standardów imisyjnych. Natomiast przekroczenia wartości dopuszczalnych, określonych dla pyłu zawieszonego PM10 oraz wartości docelowej ustalonej dla benzo(a)pirenu (mierzonych w kryterium ochrony zdrowia), były podstawą do zakwalifikowania strefy do klasy C,

- zaliczenie strefy *tarnobrzESCO-leżajskiej* do klasy C zobowiązuje do opracowania dla tego obszaru naprawczego Programu Ochrony Powietrza w zakresie PM10 i benzo(a)pirenu oraz monitorowania, w kolejnych latach, stopnia zanieczyszczenia powietrza na terenach objętych naprawczymi Programami Ochrony Powietrza,
- w 2008 roku, poziom emisji ścieków na terenie powiatu nizańskiego wynosił 1 494 tys. m³. Ścieki przed wprowadzeniem do odbiornika (wody powierzchniowe) podlegały procesom oczyszczania mechaniczno-biologicznym,
- roczna emisja zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, z uwzględnieniem zakładów o największej emisji z powiatów: nizańskiego i stalowowolskiego, w 2008 roku wynosiła odpowiednio:
dwutlenek siarki – 6235396,6 kg/rok,
tlenki azotu – 2509783,7 kg/rok,
tlenek węgla – 993585,8 kg/rok,
pył – 233510,2 kg/rok,
dwutlenek węgla – 1335772,7 Mg/rok,
- na terenie powiatu nizańskiego nie ma zakładów dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, znajdują się tu natomiast dwie instalacje, posiadające pozwolenie zintegrowane, tj. składowisko odpadów w Sigielkach oraz instalacja do produkcji wyrobów ceramicznych, eksploatowana przez PCB „CERAMIKA HARASIUKI” w Harasiukach. Obydwie instalacje zostały skontrolowane pod kątem dotrzymania warunków pozwolenia zintegrowanego,
- w 2008 i 2009 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Rzeszowie przeprowadził łącznie 25 kontroli w jednostkach z terenu powiatu nizańskiego,
- w ramach działań pokontrolnych wydano 12 zarządzeń pokontrolnych, w których zobowiązano przedsiębiorców do usunięcia stwierdzonych naruszeń. Ponadto 16 razy występowano do organów samorządowych i rządowych. W związku ze stwierdzonymi naruszeniami nałożono 4 grzywny w formie mandatu karnego.

PIŚMIENNICTWO

- [1] Aneks Nr 1 do Programu monitoringu środowiska w województwie podkarpackim na lata 2007-2009, WIOŚ, Rzeszów, 2008.
- [2] Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 roku, Dz. Urz. WE L 327 z 22.12.2000.
- [3] Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim – raport za rok 2008, WIOŚ, Rzeszów, 2009.
- [4] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 grudnia 2002 roku w sprawie kryteriów wyznaczania wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu ze źródeł rolniczych, Dz.U.2002.241.2093.
- [5] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2003 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów dotrzymania tych poziomów, Dz.U.2003.192.1883.
- [6] Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 roku w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczenia odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu, Dz.U.2005.186.1553 z późn. zm.
- [7] Rozporządzenie Ministra Środowiska z 12 listopada 2007 roku w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, Dz.U.2007.221.1645.
- [8] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 3 marca 2008 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu, Dz.U.2008.47.281.
- [9] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 sierpnia 2008 roku w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, Dz.U.2008.162.1008.
- [10] Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2008 roku w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu, Dz.U.2009.5.31.
- [11] Urząd Statystyczny w Rzeszowie, Województwo podkarpackie – podregiony, powiaty, gminy, ZWS, Warszawa, 2008.
- [12] Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku – Prawo ochrony środowiska, Dz.U.2008.25.150 z późn. zm.
- [13] Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku – Prawo wodne, Dz.U.2005.239.2019 z późn. zm.